

PREGLEDNICA 3.
POVPREČNA MESEČNA VIŠINA PADAVIN V MM.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
LJUBLJANA-BEŽIGRAD												
POVP.: 1987:	85,3 115,1	89,1 104,3	93,3 76,0	105,4 53,0	121,7 112,6	147,6 146,6	123,0 144,3	137,9 102,9	131,2 234,4	119,4 182,2	126,5 225,6	111,5 30,8
MURSKA SOBOTA												
POVP.: 1987:	36,5 57,8	38,1 69,7	44,9 74,3	56,3 72,5	77,3 103,1	99,7 75,9	107,7 71,6	89,3 184,7	73,4 112,9	62,7 39,2	66,9 92,6	50,8 27,2
NOVO MESTO												
POVP.: 1987:	61,4 74,1	55,9 89,5	71,3 51,3	90,3 52,1	99,7 140,4	133,1 115,9	115,5 157,7	121,5 126,1	107,4 75,8	101,1 124,3	103,9 185,2	80,8 39,6
PORTOROŽ												
POVP.: 1987:	71,7 83,9	63,3 113,9	69,0 13,8	75,5 53,9	81,8 123,5	94,3 121,5	83,2 102,4	90,4 119,2	113,5 75,4	96,1 126,4	104,2 135,5	91,1 51,7
RATEČE — PLANICA												
POVP.: 1987:	89,7 78,9	89,0 135,9	98,2 103,7	135,2 73,0	141,4 207,3	155,3 205,0	150,8 183,3	160,6 109,4	156,4 128,5	148,0 177,7	165,8 230,4	112,6 17,2

* POVP. — pomeni povprečne vrednosti v obdobju 1951—1986.

PREGLEDNICA 4.
MAKSIMALNA DNEVNA VIŠINA PADAVIN V MM.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
LJUBLJANA-BEŽIGRAD												
ABS.: 1987:	54,3 42,6	67,8 17,3	75,4 29,5	52,1 13,0	79,7 41,8	69,6 44,9	70,5 70,0	124,3 50,5	116,0 89,7	95,8 36,4	83,9 47,7	67,8 12,3
MURSKA SOBOTA												
ABS.: 1987:	27,6 14,0	34,8 30,2	28,6 29,3	68,0 31,7	64,6 19,3	96,2 25,8	83,0 29,8	64,5 69,3	58,9 41,2	69,2 14,2	45,6 29,3	48,6 12,4
NOVO MESTO												
ABS.: 1987:	52,6 20,1	37,2 21,4	34,0 16,1	41,3 15,2	61,5 31,3	108,8 20,2	73,1 59,2	91,9 60,4	56,6 65,2	74,7 44,1	103,4 37,1	58,6 12,8
PORTOROŽ												
ABS.: 1987:	55,7 39,3	47,2 29,8	56,4 10,9	49,0 21,1	58,4 42,7	76,9 26,1	133,3 47,9	84,1 38,9	112,2 40,1	114,2 28,2	90,7 38,8	105,1 26,5
RATEČE — PLANICA												
ABS.: 1987:	70,6 31,0	116,2 38,1	68,7 41,8	117,8 17,3	89,2 42,5	81,4 88,2	115,7 72,4	137,6 45,5	96,8 69,1	121,6 38,4	143,2 67,8	89,4 9,9

* ABS. — absolutno najvišja vrednost v obdobju 1951—1986.

PREGLEDNICA 5.
POVPREČNO ŠTEVILO DNI S SNEŽNO ODEJO.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	OKT	NOV	DEC
LJUBLJANA-BEŽIGRAD								
POVP.: 1987:	21 31	16 28	7 20	1 0	0 0	0 0	4 2	13 4
MURSKA SOBOTA								
POVP.: 1987:	18 22	12 17	4 12	0 0	0 0	0 0	2 0	9 0
NOVO MESTO								
POVP.: 1987:	20 24	15 24	7 7	1 0	0 0	0 0	4 3	13 0
PORTOROŽ								
POVP.: 1987:	1 6	0 0	1 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
RATEČE — PLANICA								
POVP.: 1987:	30 31	27 28	26 31	10 18	1 1	1 0	9 8	24 31

* POVP. — povprečne vrednosti v obdobju 1951—1986.

običajno, v Ljubljani je to 10 dni več od povprečja. V Novem mestu in Murski Soboti je ležala 4 dni več kot v dolgoletnem povprečju. Tudi v Portorožu je januarja lani snežna odeja vztrajala 6 dni, kar je veliko dlje kot v dolgoletnem povprečju. Da bi bil dosežen dolgoletni ekstrem trajanja snežne odeje v januarju, pa bi morala vztrajati še 5 dni dlje, tako kot je leta 1966. Tudi v februarju je v Ljubljani in v Ratečah snežna odeja vztrajala cel mesec, medtem ko je v Novem mestu dolgoletno povprečje presegla za 9 dni in v Murski Soboti za 7 dni. Povprečno je v Ratečah v marcu 26 dni s snežno odejo, tokrat je vztrajala cel mesec in še 18 dni v aprilu. V Ljubljani je v marcu vztrajala 13

dni več kot v povprečju in v Murski Soboti 8 dni. V marcu je bila zgodaj kopna le Dolenjska, saj so v Novem mestu beležili 7 dni s snežno odejo, kar se izenačuje z dolgoletnim povprečjem. V novembru trajanje snežne odeje ni doseglo povprečnega števila dni, december pa je bil razen v Ratečah in 4 dni v Ljubljani povsem kopen (preglednica 5).

PISMA BRALCEV

Ko sem pričel prebirati prvo številko revije, sem že v uvodnih besedah dr. Ivana Gamsa našel smisel njenega obstoja. Mnenja sem, da dokler ne bodo ljudje resno jemali ogroženosti svojega okolja, pa tudi samih nesreč, do takrat bomo težko gradili uspešen sistem zaščite in reševanja. Ne verjamem v uspešnost takega reševalnega sistema, ki temelji na zakonski prisili in v katerem ni osebne zagnanosti in iniciative njegovih izvajalcev. Mislim, da mora revija širiti prepričanje, da je zaščita in reševanje pa tudi obseg nesreč največkrat odvisen od vrste posameznikov in da je pričakovanje pomoči od drugod brez lastne angažiranosti zmotno in neživljenjsko.

Po branju nekaterih člankov sem prišel do zaključka, da zajema revija cel kup strokovnih razlag o različnih nesrečah in da bralec, še posebno, če ni strokovnjak, dobi lahko dokaj dober opis posamezne nesreče. Priložene skice, slike in razne tabele dajejo materialu še večjo vrednost in preglednost. Tudi oblikovno in vsebinsko zasluži vse pohvale.

Ker pripadam tisti skupini bralcev, ki jim je revija predvsem namenjena, vsaj tako mislim, namreč strukturam civilne zaščite, bi želel podati še nekaj mojih pogledov skozi to dejavnost.

Kot sem že omenil, je revija prava zakladnica znanja o raznih nesrečah, vendar pa le nekateri avtorji člankov dajejo na zaključku konkretne predloge za izboljšanje stanja, oziroma usmerjajo nadaljnje delo za reševanje problematike. V civilni zaščiti pri načrtovanju reševalnih aktivnosti, predvsem pa pri izdelavi ocen ogroženosti, največkrat pogrešamo konkretnih meril za presojo ogroženosti za posamezno nesrečo. Uporaba neenotnih meril nas največkrat vodi v skrajnosti pri ocenjevanju, in ker je ocena najvažnejša podlaga za načrte, si lahko predstavljamo končni izdelek. Zelo prav bi nam prišli podatki ob analizi nesreč, in sicer o tem, katere dejavnosti so bile ob nesreči najbolj prisotne in kje je bilo največ problemov. Tako pozitivne kot negativne izkušnje bi nam prišle zelo prav. V civilni zaščiti načrtujemo reševanje predvsem za ukrepe civilne zaščite, vendar pri dejanskih nesrečah rešujemo še vrsto drugih dejavnosti, kot so informiranje, oskrba, promet idr.

Da bi zagotovili kvalitetnejše in bolj realno, predvsem pa kompleksno načrtovanje za reševanje ob raznih nesrečah, kakor tudi za njihovo preprečevanje, predlagam, da bi avtorji člankov, če je možno, predlagali merila in usmeritve, ki bi veljale enotno za vse načrtovalce, in da bi nakazali tiste dejavnosti, ki so bile v dosedanjih nesrečah najbolj prisotne in obremenjene. Tako bi že pri načrtovanju skušali čim več problemov osvetliti in načrtno rešiti, kar bi zmanjšalo presenečenja, ki niso v takih razmerah nič kaj prijetna.

Skozi to revijo bi lahko tudi realno spremljali, do kje smo prišli z enotnim sistemom organizacije, odgovornosti in obveznosti ob naravnih in drugih nesrečah v SR Sloveniji.

Franč Šajn,
načelnik občinskega štaba za CZ občine
Ilirska Bistrica

Ob izidu prve številke Ujme

Ob prebiranju revije Ujma sem se spomnil Župančičeve pesmi »Veš, poet, svoj dolg?«

Menim, da je revija Ujma dolg vseh tistih, ki se znanstveno, strokovno ali kako drugače ukvarjajo z naravnimi in drugimi nesrečami. Res je, vsakodnevni časopisi prinašajo sestavke o raznih nesrečah, vendar vsebujejo le skope podatke, gledano pač s strani nestrokovnjakov. V reviji pa so naravne in druge nesreče opisane na strokoven in poljuden način. Članki so zanimivi za vse, ki želijo prisluhniti težavam na tem področju.

Predvsem so zanimivi zaključki, ki prispevajo k boljšemu preventivnemu in operativnemu delu. Poučujejo nas, kaj moramo še narediti, da bomo zmanjšali oziroma omilili naravne in druge nesreče, ki nas vsakodnevno spremljajo.

Revijo spremljajo zanimive fotografije, grafikoni in tabele, ki nudijo dobro osnovo za predavatelje in za vse tiste, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem ob naravnih in drugih nesrečah.

Ni se bati, da revija zvoni v prazno. Le z znanjem lahko krotimo silo in poučimo človeka, da le-te ne izziva.

Zato strumno naprej! Kjer je volja, je tudi pot!

Rudi Zadnik
načelnik občinskega štaba za
CZ občine Škofja Loka

Uredništvo je prejelo pismo iz Japonske

Pisal nam je dr. Takeo Kinoshita, eden od štirih namestnikov glavnega direktorja Japonskega nacionalnega raziskovalnega centra za varstvo pred nesrečami (National Research Centre for Disaster Prevention):

6. jan. 1988

Zahvaljujem se Vam za poslan izvod prve številke revije Ujma. V prizadevanjih za zmanjševanje škod je izredno pomembno dvigniti zavest prebivalstva, pripravljenost in varstvo pred naravnimi nesrečami. V ta namen je revija Ujma brez dvoma zelo koristna. Drago mi je, da ste v njej objavili tudi informacijo o seminarju tehnologija za varstvo pred nesrečami 1987. Revijo smo shranili v knjižnici.

dr. Takeo Kinoshita

VEČJE NARAVNE IN DRUGE NESREČE V LETU 1987

Milan Orožen Adamič*

SLOVENIJA

Datum	Vrsta nesreče	Občina, kraj...
Zima	sneg	Glej članek: Obilne snežne padavine v letu 1987 (Trontelj, M., Zupančič B.)**
18. 2.	zemeljski plaz	Zagorje**
24. 3.	požar	Koper, Sežana (200 ha gozda)
27. 4.	potres	Logarska dolina (02 ^h 09 ^m , M 2,7, 5 ⁰)
16. 5.	potres	Tolminsko (03 ^h 39 ^m , M 3,0, 5 ⁰)
18. 6.	neurje	Ptuj**
28. 6.	potres	Zagorje ob Savi, Čemšenik (09 ^h 17 ^m , M 2,4, 4—5 ⁰)
26. 6.	neurje	Lenart**
5. 7.	strela	Postojna, Krško, Žalec, Novo mesto, Celje, Ribnica, Vrhnika
16. 7.	neurje	Lenart**, Posočje
25. 7.	neurje	Murska Sobota, Gornja Radgona, Šmarje pri Jelšah, Maribor-Pesnica, Šentjur pri Celju**
3. 8.	neurje	Gornja Radgona, Ormož, Lenart**
4.—5. 8.	neurje poplava	Murska Sobota, Šmarje pri Jelšah, Laško, Maribor-Pesnica, Ptuj, Šentjur pri Celju, Tolmin**
7. 8.	poplava	Dravinja
9. 8.	neurje	Gornja Radgona, Ljutomer, Nova Gorica, Tolmin**
20. 8.	potres	Šoštanj, Ravne, Slovenj Gradec (02 ^h 54 ^m M 2,7, 4—5 ⁰)
27. 9.	neurje	Radovljica, Bohinj
3. 12.	potres	Šmarješke Toplice, roj zelo lokalnih šibkih potresnih sunkov (14 dni), najmočnejši (01 ^h 16 ^m M 2,2, 4—4 ⁰)

Pojasnilo: Prvi podatek pri potresih je čas pojava, sledi M (magnituda po Richterju) in MSK stopnja, ki je označena s ⁰. Za čas je podan v svetovnem času (UTC). Za Slovenijo so navedeni potresi, katerih MSK stopnja je bila večja od 4—5⁰.

* Mag. Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Novi trg 5, Ljubljana.
** Glej prispevke v tej številki Ujme.